

Επισκόπηση του γαλλικού συστήματος ανώτατης εκπαίδευσης σε μία συγκριτική προσέγγιση με το ελληνικό σύστημα

Παραδοτέο 3/3:

Σύντομη συγκριτική ανάλυση/μελέτη του γαλλικού συστήματος ανώτατης
εκπαίδευσης σε συνάρτηση με το τρέχον ελληνικό σύστημα

Υπεύθυνος Εγγράφου: **Κανέλλα Πουλή**

Έκδοση: v1

Ημερομηνία: 4 Φεβρουαρίου 2011

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	2
Εισαγωγή.....	5
Ανώτατη Εκπαίδευση.....	10
Στοχοθεσία.....	10
Τύποι ιδρυμάτων.....	12
1. Πανεπιστήμια.....	12
2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ).....	12
3. Λοιπά ιδρύματα.....	12
Τύποι προγραμμάτων σπουδών.....	13
1. πανεπιστημιακή εκπαίδευση.....	13
2. τεχνολογική εκπαίδευση.....	13
Κριτήρια εισαγωγής.....	14
Διάρθρωση σπουδών - επίπεδα.....	16
Επίπεδο 1 ^ο : Πτυχίο.....	17
Επίπεδο 2 ^ο : Μεταπτυχιακό.....	17
Επίπεδο 3 ^ο : Διδακτορικό.....	17
Φοιτητικές παροχές.....	17
Διοίκηση.....	18
Πανεπιστήμια.....	19
Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα και ΑΣΠΑΙΤΕ.....	20
Προσωπικό.....	21
Στατιστικά.....	22
Παράρτημα I: Διάρθρωση εκπαιδευτικών συστημάτων Ελλάδας και Γαλλίας σύμφωνα με τη Διεθνή Πρότυπη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης (ISCED, International Standard Classification of Education).....	23
Παράρτημα II: Διαφορές στα συστήματα ανώτατης εκπαίδευσης Ελλάδας και Γαλλίας - συγκεντρωτικός πίνακας.....	24
Παράρτημα III: κατάλογος ιδρυμάτων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.....	26
Πανεπιστήμια.....	26
Πολυτεχνεία.....	26
Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες.....	26
Παράρτημα IV: κατάλογος ιδρυμάτων τεχνολογικής εκπαίδευσης.....	27
Παράρτημα V: μονοπρόσωπα και συλλογικά όργανα διοίκησης των ελληνικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.....	28
Πανεπιστήμια.....	28
Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα και ΑΣΠΑΙΤΕ.....	29
Παράρτημα VI: ακρωνύμια.....	31
Βιβλιογραφία.....	33

Παρατηρήσεις-Διευκρινίσεις

Η σύγκριση των συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Γαλλίας και της Ελλάδας θα γίνει ως προς τους ακόλουθους άξονες οι οποίοι αναπτύχθηκαν και στο κείμενο επισκόπησης του γαλλικού συστήματος. Συγκεκριμένα θα δούμε τα δύο συστήματα αναφορικά με:

1. τη στοχοθεσία της ανώτατης εκπαίδευσης,
2. τους τύπους ιδρυμάτων (σύμφωνα με το νομικό τους καθεστώς),
3. τους τύπους προγραμμάτων σπουδών,
4. τα κριτήρια εισαγωγής,
5. τη διάρθρωση των σπουδών / τη διάκρισή τους σε επίπεδα,
6. τις φοιτητικές παροχές,
7. τη διοίκηση των ιδρυμάτων, και
8. το εκπαιδευτικό προσωπικό των ιδρυμάτων.

Εισαγωγή

Δύο εκπαιδευτικά συστήματα είναι πολύ δύσκολο να συγκριθούν και να αποτιμηθούν ιστορικά καθώς στη διαμόρφωσή τους έχει συμβάλει σωρεία παραγόντων, πολιτισμικών, κοινωνικών, οικονομικών, και πολλών άλλων. Επομένως, στην παρούσα μελέτη θα γίνει μία απλή αναφορά στα σημεία σταθμούς που τα καθόρισαν και μία επισήμανση των διαφορετικών κατεύθυνσεων που πήραν.

Όσον αφορά στο χρονικό διάστημα το οποίο καλύπτουν πρέπει να ειπωθεί, ευθύς εξαρχής, ότι η ελληνική εκπαιδευτική ιστορία είναι πολύ πιο σύντομη από τη γαλλική: ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η περίφημη Σορβόννη θεμελιώθηκε στις αρχές του 13^{ου} αιώνα ενώ στην Ελλάδα το πρώτο πανεπιστήμιο ιδρύθηκε στις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Πρόκειται για το *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο*. Η ονομασία του πανεπιστημίου κατά το έτος ιδρύσεώς του ήταν *Πανεπιστήμιο του Όθωνος*. Στη συνέχεια μετονομάστηκε σε *Εθνικό Πανεπιστήμιο*. Το 1911 ιδρύθηκε το *Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο* και το 1932 τα δύο πανεπιστήμια ενώθηκαν σε ένα.

Τα δύο συστήματα έχουν κινηθεί προς διαφορετικές κατευθύνσεις εξυπηρετώντας διαφορετικούς στόχους. Στο γαλλικό σύστημα έχει γίνει συστηματική προσπάθεια εκδημοκρατισμού της παιδείας. Στη γαλλική κοινωνία υπήρχε σαφής ταξική διάκριση που απεικονίζονταν και στην εκπαίδευση. Έτσι υπήρχαν ιδρύματα τα οποία ήταν προσβάσιμα μόνο από την ελίτ και τα οποία παρήγαγαν αποφοίτους με προορισμό τα ανώτατα στρατιωτικά και δημόσια αξιώματα και ιδρύματα τα οποία ήταν μαζικά προσβάσιμα. Η διάκριση αυτή ήταν γνωστή ως το δίπολο Ανώτατες Σχολές-Πανεπιστήμια.

Παράλληλα, υπήρξε έντονη προσπάθεια ελέγχου, από τους διάφορους κατά καιρούς ηγέτες, των διαφόρων βαθμίδων εκπαίδευσης αλλά και περιορισμού της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στον εκπαιδευτικό χώρο.

Στην Ελλάδα τόσο τα προβλήματα όσο και ο τρόπος αντιμετώπισής τους ήταν διαφορετικά. Κάποιες από τις σημαντικές στιγμές στην ιστορία της ελληνικής εκπαιδευτικής ιστορίας είναι οι ακόλουθες¹:

- 1976 Καθιερώνεται η χρήση της δημοτικής γλώσσας ως γλώσσας διδασκαλίας καθώς και συγγραφής διδακτικών βιβλίων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Παράλληλα εκσυγχρονίζονται τα αναλυτικά προγράμματα και γράφονται νέα βιβλία. Η διοίκηση και εποπτεία της εκπαίδευσης βελτιώνεται.
- Δεκαετία Εισάγεται το μονοτονικό σύστημα στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας.

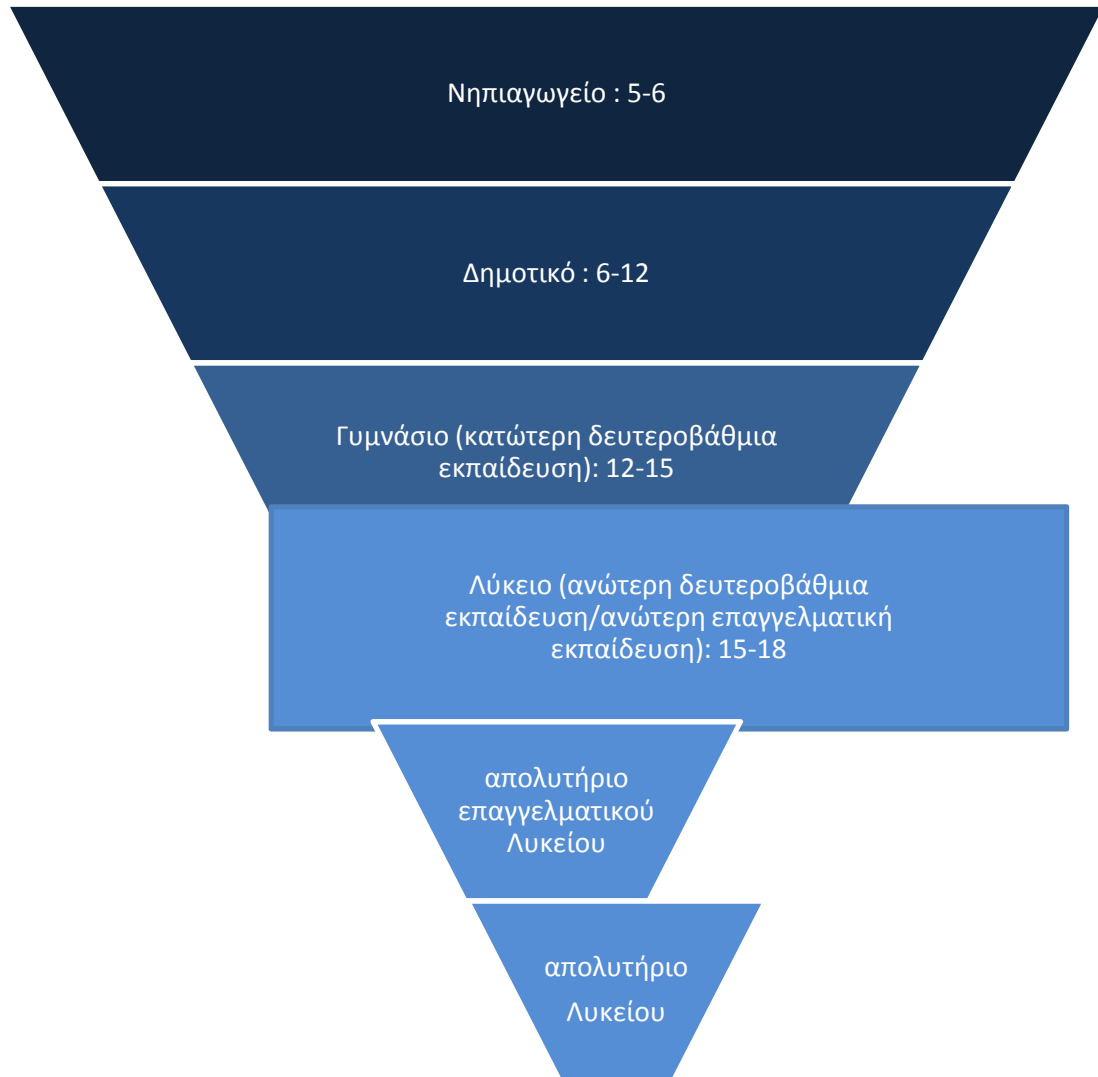
¹ Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός. Επισημαίνονται κυρίως αλλαγές που σχετίζονται με τις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης και δη της ανώτατης καθώς και του προσωπικού αυτής. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. Ευγυδίσε: *Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα*, 2008/09, σελ. 17-18.

- 1980 Στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση εισάγονται νέα γνωστικά αντικείμενα και η διδασκαλία ξένης γλώσσας στο πρόγραμμα σπουδών του δημοτικού σχολείου γίνεται υποχρεωτική. Ενισχύεται η Ειδική Αγωγή. Οι εκπαιδευτικοί υποχρεούνται σε επιμόρφωση. Οι παιδαγωγικές σπουδές αναβαθμίζονται καθώς επεκτείνεται ο χρόνος φοίτησης σε αυτές από 2 σε 4 χρόνια.
- Δεκαετία 1990 Αλλάζει ο τρόπος εισαγωγής των υποψηφίων στην ανώτατη εκπαίδευση. Τα ΤΕΙ αναβαθμίζονται και μετατρέπονται σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα τετραετούς φοίτησης.
 - 21^{ος} αιώνας Εισάγεται και δεύτερη ξένη γλώσσα στο πρόγραμμα του δημοτικού. Ιδρύονται τα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ) και οι Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑΣ). Ιδρύεται το Ελληνικό Διεθνές Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα. Γίνονται νομοθετικές παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση της αύξησης ευρωπαϊκής διάστασης των ελληνικών πανεπιστημιακών τμημάτων (π.χ. καθιέρωση των κοινών προγραμμάτων σπουδών). Εισάγεται ο νέος νόμος πλαίσιο Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση. Εισάγεται ο νόμος σχετικά με την αξιολόγηση των πανεπιστημίων. Αναβαθμίζεται και εκσυγχρονίζεται ο εθνικός φορέας αναγνώρισης πανεπιστημιακών τίτλων με την ίδρυση του Διαπανεπιστημιακού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ). Εισάγεται μεταρρυθμιστικός νόμος για την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που καθιστά την εκπαίδευση υποχρεωτική για αυτά τα άτομα.

Άλλη μεγάλη διαφορά από το εκπαιδευτικό σύστημα της Γαλλίας που είναι κοσμικό είναι ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει νομικός διαχωρισμός Κράτους και Εκκλησίας και σύμφωνα με το σύνταγμα επικρατούσα θρησκεία είναι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού². Επίσης, όπως θα δούμε και στη συνέχεια η ανώτατη εκπαίδευση είναι αποκλειστικά δημόσια και παρέχεται δωρεάν από το Κράτος σε αντίθεση με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια που είναι δημόσια και ιδιωτική, όπως και στη Γαλλία.

Στο ακόλουθο σχήμα απεικονίζεται το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας.

² Eurgydice: *Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα*, 2008/09, σελ. 12.

Εικόνα 1: Διάρθρωση του ελληνικού συστήματος εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένης και της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επισημαίνονται οι ακόλουθες διαφορές:

- **το νηπιαγωγείο έχει διαφορετική χρονική αφετηρία** (2 χρονών για τη Γαλλία και 5 για την Ελλάδα) ,
- **το δημοτικό έχει** κοινή χρονική αφετηρία (6 χρονών) αλλά **διαφορετική χρονική λήξη** (11 χρονών για την Γαλλία και 12 χρονών για την Ελλάδα),
- η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, **το γυμνάσιο, έχει διαφορετική χρονική αφετηρία** (11 χρονών για την Γαλλία και 12 χρονών για την Ελλάδα) **αλλά κοινή χρονική λήξη** (15 χρονών),
- η ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, **το λύκειο, έχει κοινή χρονική αφετηρία** (15 χρονών) και παρόμοιες κατευθύνσεις. Στην Γαλλία υπάρχουν δύο κατευθύνσεις,

η μία είναι το γενικό και τεχνολογικό λύκειο και η άλλη το επαγγελματικό λύκειο. Στην Ελλάδα υπάρχουν δύο κατευθύνσεις³:

- ο το γενικό λύκειο, που προσφέρει ακαδημαϊκές και γενικές γνώσεις, και
- ο το επαγγελματικό λύκειο (ΕΠΑΛ), που προσφέρει γενικές και επαγγελματικές γνώσεις⁴

Και στις δύο χώρες η υποχρεωτική εκπαίδευση συμπεριλαμβάνει την κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (στη Γαλλία ολοκληρώνεται στην ηλικία των 15 ετών και στην Ελλάδα στην ηλικία των 16 ετών).

Και στο ελληνικό σύστημα, όπως και στο γαλλικό γίνεται κατά τη διάρκεια της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επιλογή της κατεύθυνσης που θα οδηγήσει στην ανώτατη. Οι κατευθύνσεις που δίνονται από τη Β' λυκείου είναι οι εξής⁵:

- θεωρητική (αρχαία ελληνικά κείμενα, αρχές φιλοσοφίας, λατινικά),
- θετική (μαθηματικά, φυσική, χημεία)
- τεχνολογική κατεύθυνση, Β' λυκείου (μαθηματικά, φυσική, τεχνολογία επικοινωνιών)
- τεχνολογική κατεύθυνση Α' Κύκλος Τεχνολογίας & Παραγωγής, Γ' λυκείου (μαθηματικά, φυσική, χημεία-βιοχημεία, ηλεκτρολογία)
- τεχνολογική κατεύθυνση Β' Κύκλος Πληροφορικής και Υπηρεσιών, Γ' λυκείου (μαθηματικά, φυσική, ανάπτυξη εφαρμογών σε προγραμματιστικό περιβάλλον, αρχές οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων και υπηρεσιών).

Οι κατευθύνσεις αυτές είναι αρκετά κοντινές στις αντίστοιχες γαλλικές του γενικού λυκείου (οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες, φιλολογικές επιστήμες και θετικές επιστήμες) ενώ οι έξι τεχνολογικές⁶ του γαλλικού συστήματος είναι πιο εξειδικευμένες.

Και στις δύο χώρες απαιτείται η κατοχή του απολυτηρίου λυκείου για την εισαγωγή στην ανώτατη εκπαίδευση. Ο τρόπος εισαγωγής, όμως, όπως θα δούμε διαφέρει.

³ Eurydice: *National system overviews on education systems in Europe and ongoing reforms*, 2010 edition, GREECE, σελ. 4.

⁴ Και οι απόφοιτοι του Επαγγελματικού Λυκείου έχουν υπό προϋποθέσεις δικαίωμα συμμετοχής στον πανεπιστημιακό τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης (βλ. Eurydice: *Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα*, 2008/09, σελ. 105). Τα επαγγελματικά λύκεια (ΕΠΑΛ) μαζί με τις επαγγελματικές σχολές, που προσφέρουν επαγγελματικές γνώσεις, συνιστούν τη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση (βλ. Eurydice: *Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα*, 2008/09, σελ. 58).

⁵ Εντός παρενθέσεως παρουσιάζονται τα μαθήματα που γίνονται σε κάθε κατεύθυνση.

⁶ • επιστήμες και τεχνολογίες της διοίκησης (sciences et technologies de la gestion, STG)
• βιομηχανικές επιστήμες και τεχνολογίες (sciences et technologies industrielles, STI)
• επιστήμες και τεχνολογίες του εργαστηρίου (sciences et technologies de laboratoire, STL),
• επιστήμες και τεχνολογίες υγείας και κοινωνικές επιστήμες (sciences et technologies de la santé et du social, ST2S)
• τεχνικές της μουσικής και του χορού (techniques de la musique et de la danse, TMD)
• τουριστικές επιχειρήσεις (hôtellerie)
• επιστήμες και τεχνολογίες της γεωπονίας και των όντων (sciences et technologies de l'agronomie et du vivant, STAV).

Ανάμεσα στη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση υπάρχουν τα ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης (IEK)⁷. Πρόκειται για μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση⁸ και προσφέρουν τυπική αρχική και περαιτέρω επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Τα ΙΕΚ μπορούν να είναι δημόσια ή ιδιωτικά και εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας ή άλλα Υπουργεία. Παρέχουν στους αποφοίτους τους πιστοποιητικά ή διπλώματα επαγγελματικής κατάρτισης τα οποία δεν είναι ισότιμα με τα πτυχία των ιδρυμάτων της δημόσιας Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Στο ίδιο επίπεδο ανήκουν και τα Κέντρα Μεταλκειακής Εκπαίδευσης με τη διαφορά ότι παρέχουν μη τυπική μεταλκειακή εκπαίδευση και κατάρτιση. Τα κέντρα αυτά είναι ιδιωτικά και απαιτείται ειδική άδεια για τη λειτουργία τους που δίνεται από το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Οι βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά σπουδών που δίνουν δεν θεωρούνται ισότιμα ούτε με αυτά που δίνουν τα ΙΕΚ αλλά και ούτε με τα πτυχία των ιδρυμάτων της δημόσιας Ανώτατης Εκπαίδευσης.⁹

⁷ Στα ΙΕΚ μπορούν σε κάποιες ειδικότητες να εγγραφούν και απόφοιτοι γυμνασίου.

⁸ Eurymice: *Δομές Συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ευρώπη*, Ελλάδα 2009/2010, σελ. 7.

⁹ Eurymice: *Δομές Συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ευρώπη*, Ελλάδα 2009/2010, σελ. 41.

Ανώτατη Εκπαίδευση

Στην Ελλάδα το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων εποπτεύει τη λειτουργία των διάφορων δημόσιων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. **Όπως και στη Γαλλία κάποιες αρμοδιότητες έχουν εκχωρηθεί σε διάφορους φορείς¹⁰ τους οποίους το Υπουργείο εποπτεύει.** Οι φορείς¹¹ αυτοί είναι:

- το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (ΕΣΥΠ), που αποτελείται από:
 - ο το Συμβούλιο Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΣΑΠΕ)
 - ο το Συμβούλιο Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΣΑΤΕ)
 - ο το Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΣΠΔΕ)
- το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ),
- η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ),
- το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ),
- ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ),
- το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (ΕΙΝ),
- το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (ΚΕΕ),
- το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ),

Στην Ελλάδα σε αντίθεση με τη Γαλλία η ανώτατη εκπαίδευση είναι **μόνο δημόσια και παρέχεται δωρεάν¹²** (εξαιρέση αποτελούν κάποια μεταπτυχιακά προγράμματα, τα προγράμματα σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και του Διεθνούς Ελληνικού Πανεπιστημίου).

Στοχοθεσία

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία¹³ «*τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ)¹⁴, έχουν ως αποστολή:*

α) Να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό.

¹⁰ Όπως και στην επισκόπηση του γαλλικού συστήματος ανώτατης εκπαίδευσης, γίνεται απλή αναφορά στους διάφορους φορείς χωρίς επεξήγηση της λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων τους.

¹¹ Το σύνολο των φορέων που εποπτεύει το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων αναφέρονται στο Eurýdice: *Δομές Συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ευρώπη*, Ελλάδα 2009/2010, σελ. 9 κ.ε. Εδώ παρουσιάζονται μόνο οι φορείς που σχετίζονται με την ανώτατη εκπαίδευση.

¹² Βάσει του άρθρου 16 του Συντάγματος.

¹³ Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3549, *Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων*, 20 Μαρτίου 2007.

¹⁴ Ως ΑΕΙ νοούνται όλα τα ιδρύματα που ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση (περισσότερα στο κεφάλαιο *Τύποι Ιδρυμάτων*).

β) Να συμβάλλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και με σεβασμό στις πανανθρώπινες αξίες της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης.

γ) Να ανταποκρίνονται στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και αναπτυξιακών αναγκών της κοινωνίας με προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

δ) Να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την αναζήτηση και διάδοση νέας γνώσης και ανάδειξη νέων ερευνητών, επιδιώκοντας συνεργασίες με άλλα ΑΕΙ και ερευνητικούς φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, και να συμμετέχουν στην αξιοποίηση της γνώσης και του ανθρώπινου δυναμικού για την ευημερία της χώρας και της διεθνούς κοινότητας.

ε) Να συμβάλλουν στην εμπέδωση της ισότητας των φύλων και της ισοπολιτείας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Για την εκπλήρωση της αποστολής τους τα ΑΕΙ οφείλουν να διασφαλίζουν και να βελτιώνουν με κάθε πρόσφορο τρόπο την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν και να δημοσιοποιούν στο κοινωνικό σύνολο με κάθε δυνατή διαφάνεια όλες τις δραστηριότητές τους.»

Επομένως, η στοχοθεσία της ανώτατης εκπαίδευσης Ελλάδας και Γαλλίας στηρίζεται στους άξονες:

- της μεταλαμπάδευσης της γνώσης,
- της διάδοσης του πολιτισμού,
- της διαμόρφωσης κοινωνικών όντων βάσει των δημοκρατικών αρχών και αξιών,
- της επικοινωνίας των επιστημόνων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- της ισότητας των φύλων.

Τύποι ιδρυμάτων

Στην Ελλάδα αντί για τους τρεις τύπους ιδρυμάτων της Γαλλίας υπάρχουν μόνο δύο: τα Πανεπιστήμια και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ). Μέχρι το 2001 τη λειτουργία τους διείπε διαφορετικό καθεστώς. Ωστόσο από το 2001, με το νόμο 2916, τα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ διέπονται από τις ίδιες συνταγματικές διατάξεις.

1. Πανεπιστήμια

Στην κατηγορία των Πανεπιστημίων¹⁵ υπάγονται:

- τα Πανεπιστήμια,
- τα Πολυτεχνεία,
- η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ),
- το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο¹⁶ (ΕΑΠ),
- το Διεθνές Πανεπιστήμιο¹⁷ και
- οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες¹⁸.

2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ)

Στην κατηγορία των ΤΕΙ¹⁹ εντάσσονται τα:

- τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, και
- η Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ)

3. Λοιπά ιδρύματα

Στο σύστημα εισαγωγής στην Ανώτατη Εκπαίδευση έχουν ενταχθεί και σχολές που **σύμφωνα με τις οργανικές τους διατάξεις ανήκουν σε βαθμίδα εκπαίδευσης που δεν είναι η Ανώτατη** και οι οποίες εποπτεύονται από άλλα υπουργεία. Αυτό έχει γίνει για να διασφαλιστεί η αντικειμενικότητα της επιλογής των εισαγομένων στις ακόλουθες σχολές²⁰:

¹⁵ Βλ. παράρτημα ΙΙΙ.

¹⁶ Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 2083, *Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης*, 21 Σεπτεμβρίου 1992.

¹⁷ Το οποίο παρέχει μόνο προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (βλ. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3391, *Διεθνές πανεπιστήμιο της Ελλάδος και άλλες διατάξεις*, 4 Οκτωβρίου 2005).

¹⁸ Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3432, *Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης*, 3 Φεβρουαρίου 2006.

¹⁹ Βλ. παράρτημα ΙV.

²⁰ Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Διεύθυνση Οργάνωσης & Διεξαγωγής Εξετάσεων, *Γενικό λύκειο: Σύστημα πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση, Ενημερωτικό φυλλάδιο, Πανελλαδικές εξετάσεις 2010*, σελ.3.

- Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ)²¹,
- Σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, της Αστυνομικής και Πυροσβεστικής Ακαδημίας και των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού²²

Αντιθέτως, στο γαλλικό σύστημα οι στρατιωτικές σχολές²³ ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση.

Τύποι προγραμμάτων σπουδών

Το ελληνικό σύστημα παρέχει δύο προγράμματα σπουδών, σε σύγκριση με τα τέσσερα του γαλλικού συστήματος, που ανταποκρίνονται στα ιδρύματα που λογίζονται ως Πανεπιστήμια και στα ιδρύματα που ανήκουν στον Τεχνολογικό Τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης.

1. πανεπιστημιακή εκπαίδευση

Οι στόχοι της είναι:

- η θεμελίωση, παραγωγή και ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας,
- η υψηλού επιπέδου σφαιρική, θεωρητική και εφαρμοσμένη κατάρτιση του μελλοντικού επιστημονικού δυναμικού της χώρας,
- η προώθηση και ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας.

2. τεχνολογική εκπαίδευση

Οι στόχοι της είναι:

- η ανάπτυξη της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας,
- η παροχή προγραμμάτων με περισσότερο εφαρμοσμένο προσανατολισμό.

Στο γαλλικό σύστημα υπάρχει μία μεγαλύτερη γκάμα επιλογών που καλύπτει από την παροχή προγραμμάτων σπουδών για όσους θα καταλάβουν υψηλόβαθμες θέσεις σε επιχειρήσεις ή ανώτατα αξιώματα στον δημόσιο τομέα²⁴ μέχρι την παροχή σπουδών για

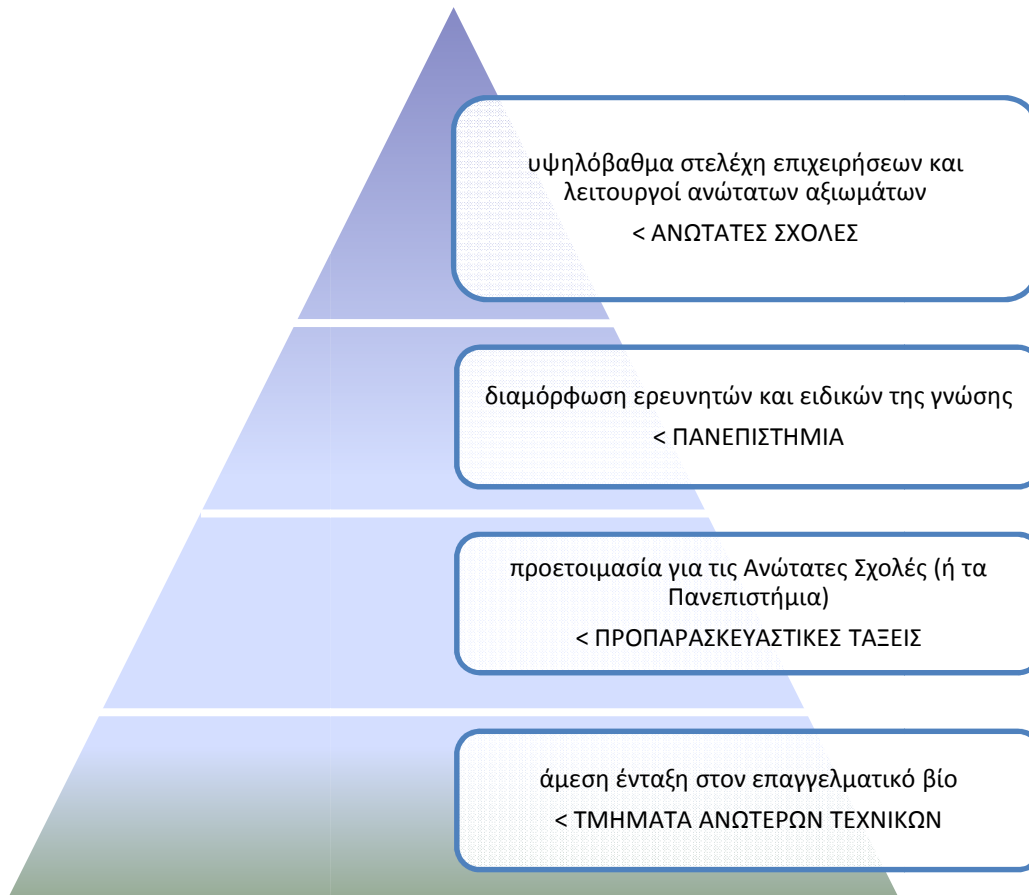
²¹ Τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση όσο και ισότιμα πτυχία με τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης (βλ. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3187, *Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ)*, 7 Οκτωβρίου 2003).

²² Με τον νόμο 3450/2006 το δίπλωμα του Εμπορικού Ναυτικού Α' τάξης καθίσταται ισότιμο με το πτυχίο των ΤΕΙ.

²³ Όπως η *École spéciale militaire de Saint-Cyr*, η *École navale*, η *École de l'Air* που είναι Ανώτατες Σχολές (*Grandes Écoles*).

²⁴ Από την Εθνική Σχολή Διοίκησης (*École Nationale d'Administration, ENA*), που είναι μία από τις Ανώτατες Σχολές, έχουν αποφοιτήσει προσωπικότητες όπως ο πρώην πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας Jacques Chirac, η πρώην υπουργός Παιδείας Valérie Pécresse κ.α.

όσους στοχεύουν να ενταχθούν στον επαγγελματικό βίο γρήγορα (μετά από σπουδές που διαρκούν 2 χρόνια²⁵).

Εικόνα 2: Διάρθρωση των παρεχόμενων προγραμμάτων σπουδών από το γαλλικό σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης.

Κριτήρια εισαγωγής

Όπως και στη Γαλλία το απολυτήριο λυκείου είναι προαπαιτούμενο για την εισαγωγή στην ανώτατη εκπαίδευση. Η εισαγωγή σε κάποιο ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης είναι η συνισταμένη των ακόλουθων παραγόντων:

- των βαθμών που παίρνουν σε συγκεκριμένα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι όταν μία φορά το χρόνο διενεργούνται γραπτές εξετάσεις σε πανελλήνιο επίπεδο,²⁶
- των βαθμών που παίρνουν στην εξέταση ειδικών μαθημάτων τα οποία απαιτούνται για την εισαγωγή τους σε συγκεκριμένες σχολές,
- του μηχανογραφικού δελτίου που συμπληρώνουν οι ίδιοι οι υποψήφιοι και το οποίο περιέχει τα τμήματα στα οποία επιθυμούν να εισαχθούν κατά τη σειρά προτίμησής τους,

²⁵ Δίπλωμα ανώτερου τεχνικού (brevet de technicien supérieur, BTS).

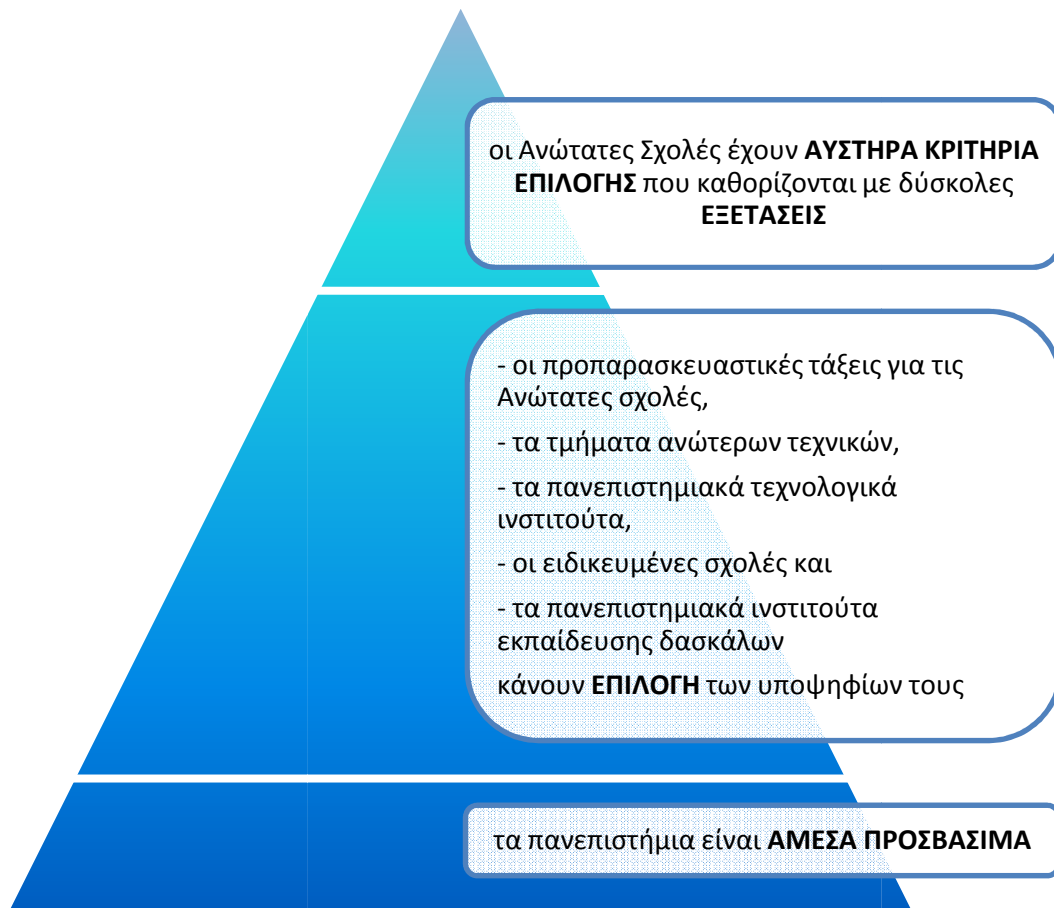
²⁶ Οι βαθμοί που παίρνει ο υποψήφιος στα μαθήματα αυτά αναγράφονται σε μία **βεβαίωση**.

- του αριθμού εισακτέων που επιτρέπονται στο κάθε ίδρυμα²⁷.

Η διαφορά με το γαλλικό σύστημα είναι ότι **στην Ελλάδα ο τρόπος εισαγωγής, είναι κατά βάση, κοινός για όλα τα ανώτατα ιδρύματα με διαφοροποιήσεις που πηγάζουν αποκλειστικά από το αντικείμενο σπουδών** (συνήθως απαιτείται η εξέταση σε ειδικά πρόσθετα μαθήματα: για παράδειγμα, για την εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική απαιτείται η εξέταση σε ελεύθερο και γραμμικό σχέδιο, για την εισαγωγή σε κάποιο τμήμα Μετάφρασης και Διερμηνείας απαιτείται η εξέταση στη γλώσσα επιλογής κτλ.).

Εξαιρεση στα προαναφερθέντα συνιστά το ΕΑΠ, η εισαγωγή στο οποίο γίνεται κατόπιν δημόσιας ηλεκτρονικής κλήρωσης παρουσία των ενδιαφερομένων.

Τουναντίον, στο γαλλικό σύστημα η διαφοροποίηση πηγάζει από τον τύπο του ιδρύματος επιτρέποντας τη μαζική ή μη πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση. Υπάρχουν τρεις βαθμίδες πρόσβασης:

Εικόνα 3: Τρόποι εισαγωγής στα διάφορα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης του γαλλικού συστήματος.

²⁷ Ο αριθμός αυτός είναι κλειστός (numerus clausus). Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούν όλοι όσοι επιθυμούν να εισαχθούν στο εκάστοτε τμήμα.

Μία ακόμη διαφορά που υπάρχει με το γαλλικό σύστημα είναι η δυνατότητα πρόσβασης που δίνεται στην Ελλάδα σε ειδικές κατηγορίες υποψηφίων που εισάγονται καθ' υπέρβαση του καθορισμένου αριθμού εισακτέων. Αυτοί είναι²⁸:

- τέκνα Ελλήνων του εξωτερικού,
- τέκνα Ελλήνων υπαλλήλων αποσπασμένων στο εξωτερικό,
- Έλληνες απόφοιτοι ξένων λυκείων,
- αλλογενείς-αλλοδαποί και κοινοτικοί αλλοδαποί,
- αλλογενείς-αλλοδαποί και κοινοτικοί αλλοδαποί υπότροφοι,
- ομογενείς υπότροφοι,
- μουσουλμάνοι Θράκης,
- διακριθέντες στη Βαλκανική ή τη Διεθνή Ολυμπιάδα Μαθηματικών, Πληροφορικής, Φυσικής ή Χημείας,
- πάσχοντες από σοβαρές ασθένειες («ειδική κατηγορία ασθενών»).

Στο ελληνικό σύστημα υπάρχει επίσης η δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις²⁹, μεταφοράς φοιτητών από ένα ίδρυμα σε ένα άλλο με το σύστημα των μετεγγραφών³⁰. **Αντίστοιχη λειτουργία στο γαλλικό σύστημα δεν υπάρχει.**

Διάρθρωση σπουδών - επίπεδα

Και στην Ελλάδα έχει εφαρμοστεί το σύστημα ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) και οι σπουδές διαρθρώνονται σε τρία επίπεδα³¹. Όπως θα δούμε στη συνέχεια **το ελληνικό σύστημα είναι πιο απλό από το γαλλικό** το οποίο διαθέτει διάφορα πτυχία (ανάλογα με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων) διαβαθμισμένα σε τρία επίπεδα. **Η πολυποικιλότητα των πτυχίων του γαλλικού συστήματος είναι άμεση απόρροια των τριών διαφορετικών τύπων ιδρυμάτων που παρέχουν πέντε διαφορετικά προγράμματα σπουδών.**

²⁸ Eurydice: *Δομές Συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ευρώπη*, Ελλάδα 2009/2010, σελ. 48.

²⁹ Ενδεικτικά αναφέρονται η ύπαρξη αντίστοιχης σχολής ή τμήματος, η συγκέντρωση της κατάλληλης βαθμολογίας στις πανελλήνιες εξετάσεις, η ύπαρξη οικονομικού προβλήματος, κάποιες σοβαρές ασθένειες, η παράλληλη φοίτηση συγγενικού προσώπου και δη αδελφού/αδελφής σε ίδρυμα άλλης πόλης κ.α.

³⁰ Η διαδικασία των μετεγγραφών δεν έχει σχέση με το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων καθώς υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς φοιτητή/σπουδαστή από ένα ίδρυμα σε ένα άλλο κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους πριν αποκτηθούν πιστωτικές μονάδες (βλ. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3374, *Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων – Παράρτημα διπλώματος*, 2 Αυγούστου 2005).

³¹ Ήδη από το 1982 υπήρχε διάκριση ανάμεσα στο προπτυχιακό και το μεταπτυχιακό επίπεδο (βλ. Eurydice: *Δομές Συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ευρώπη*, Ελλάδα 2009/2010, σελ. 46).

Επίπεδο 1^ο: Πτυχίο

Σε αντίθεση με τη Γαλλία δεν παρέχεται κανένα πτυχίο με σπουδές μικρότερης διάρκειας από τεσσάρων ετών (240 πιστωτικών μονάδων): «οι σπουδές που οδηγούν σε βασικό πτυχίο στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) διαρκούν τέσσερα (4) χρόνια [...ενώ] οι σπουδές που οδηγούν σε βασικό πτυχίο στα ελληνικά Πανεπιστήμια διαρκούν τουλάχιστον τέσσερα (4) χρόνια για τα περισσότερα επιστημονικά αντικείμενα, ενώ διαρκούν πέντε (5) χρόνια στο Πολυτεχνείο, σε έναν αριθμό άλλων εφαρμοσμένων επιστημών (Γεωπονική, Δασολογία, Οδοντιατρική, Κτηνιατρική, Φαρμακευτική) και σε ορισμένα Τμήματα Τεχνών (μουσικές σπουδές, εικαστικές τέχνες) και έξι (6) χρόνια στην Ιατρική Σχολή.»³²

Επίσης, στην Ελλάδα, κάποιος που έχει ήδη αποκτήσει ένα πτυχίο μπορεί εφόσον δώσει εξετάσεις (κατατακτήριες) να εισαχθεί σε κάποιο τμήμα ή σχολή ιδρύματος για να αποκτήσει και ένα δεύτερο πτυχίο.

Επίπεδο 2^ο: Μεταπτυχιακό

Μπορεί κανείς να αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών με τη συμπλήρωση ενός ή δύο χρόνων σπουδών (ανάλογα με το πρόγραμμα) μετά την απόκτηση του πτυχίου (σύνολο 360+³³ πιστωτικών μονάδων).

Επίπεδο 3^ο: Διδακτορικό

Για την απόκτηση διδακτορικού τίτλου χρειάζεται η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής η διάρκεια της οποίας δε μπορεί να είναι μικρότερη των τριών ετών (σύνολο 420+³⁴ πιστωτικών μονάδων).

Φοιτητικές παροχές

Ισχύουν περίπου τα ίδια με το γαλλικό σύστημα: το Κράτος παρέχει στους φοιτητές των πανεπιστημίων, διευκολύνσεις υπό τη μορφή επιδομάτων, στέγασης σε εστίες κτλ., καθώς και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη³⁵. Στην Ελλάδα πέραν του επίσημου φορέα παροχής υποτροφιών (ΙΚΥ), υπάρχει και ένα σύστημα κληροδοτημάτων και δωρεών που χορηγεί χρηματικά βοηθήματα σε φοιτητές βάσει των επιδόσεών τους.

Με τον ίδιο τρόπο που λειτουργούν στη Γαλλία λειτουργούν και στην Ελλάδα τα γραφεία διασύνδεσης, παρέχοντας πληροφόρηση στους φοιτητές σχετικά με τις επαγγελματικές τους διεξόδους και στατιστικές αναφορές για την επαγγελματική απορρόφηση των

³² Eurypdice: *Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα*, 2008/09, σελ. 111.

³³ Συμπεριλαμβάνονται και οι πιστωτικές μονάδες του πτυχίου.

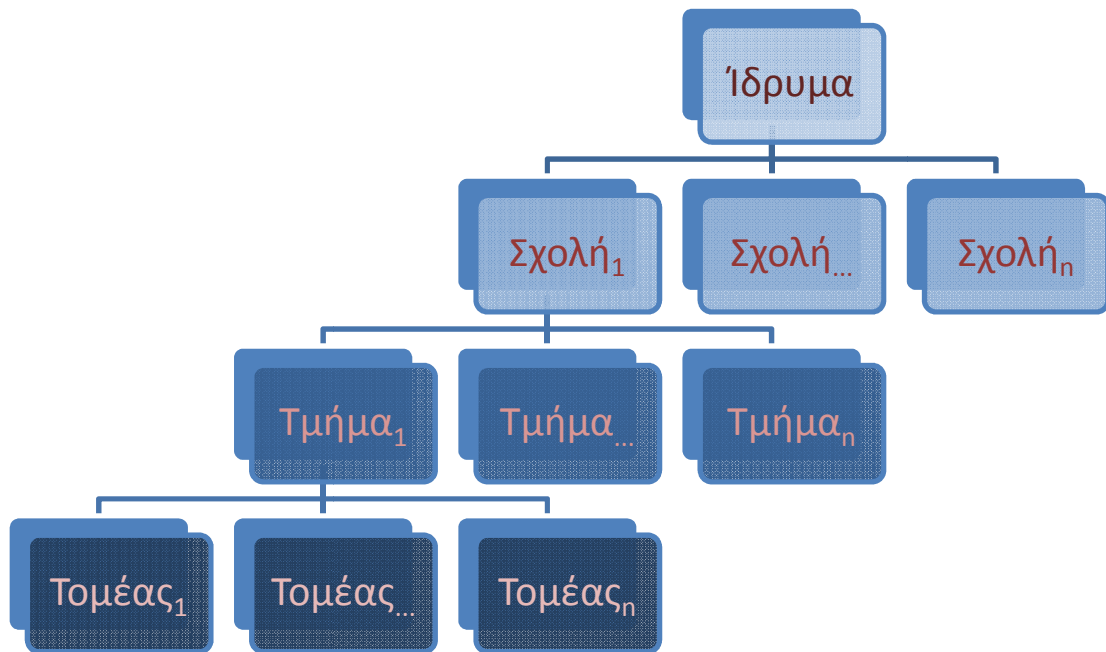
³⁴ Συμπεριλαμβάνονται και οι πιστωτικές μονάδες του πτυχίου.

³⁵ Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3549, *Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων*, 20 Μαρτίου 2007.

φοιτητών από τους διάφορους οργανισμούς, φορείς κτλ., τους δείκτες επιτυχίας σε εξετάσεις και απόκτησης διπλωμάτων, κ.α.

Διοίκηση

Ένα ελληνικό ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης υποδιαιρείται σε σχολές και αυτές με τη σειρά τους σε τμήματα τα οποία διαιρούνται σε τομείς³⁶. Υπάρχει διαφορά από τη διάρθρωση των γαλλικών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Γαλλίας τα οποία υποδιαιρούνται σε εκπαιδευτικές και ερευνητικές μονάδες, εσωτερικά ινστιτούτα και σχολές και πανεπιστημιακά επαγγελματικά ινστιτούτα.

Εικόνα 4: Διάρθρωση ενός τυπικού ελληνικού ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης.

Κατ' επέκταση και το σύστημα διοίκησης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ελλάδας **είναι διαφορετικό από αυτό της Γαλλίας**. Στο γαλλικό σύστημα η διοίκηση είτε σε επίπεδο ιδρύματος είτε σε επίπεδο εκπαιδευτικής και ερευνητικής μονάδας γίνεται από ένα μονοπρόσωπο όργανο και κάποια συλλογικά. Στην περίπτωση των ιδρυμάτων το μονοπρόσωπο όργανο είναι ο πρόεδρος και τα συλλογικά το διοικητικό συμβούλιο, το επιστημονικό συμβούλιο και και το συμβούλιο σπουδών και πανεπιστημιακής ζωής. Στην περίπτωση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών μονάδων ή των εσωτερικών ινστιτούτων και σχολών το μονοπρόσωπο όργανο είναι ο διευθυντής και το συλλογικό το διοικητικό συμβούλιο, που είτε επικουρείται είτε όχι από το επιστημονικό συμβούλιο και το συμβούλιο σπουδών και πανεπιστημιακής ζωής.

³⁶ Τα ΤΕΙ μέχρι την αλλαγή που επέφερε ο Ν.2916 της 11^{ης} Ιουνίου 2001 δεν είχαν τομείς. Στο άρθρο 5 του προαναφερθέντος νόμου (Ρύθμιση θεμάτων σπουδών και διοίκησης των ΤΕΙ) γίνεται αναφορά στον όρο "ομάδες μαθημάτων" και στα αρχικά Ο.Μ. που με το άρθρο αυτό νοούνται πλέον ως Τομείς.

Στην Ελλάδα τόσο τα πανεπιστήμια όσο και τα ανώτατα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι αυτοδιοικούμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ). Ο Υπουργός Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ασκεί εποπτεία και έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των συλλογικών τους οργάνων μέσω των υπηρεσιών της κεντρικής υπηρεσίας του υπουργείου. **Η διοίκηση ασκείται και στην Ελλάδα από συλλογικά και μονοπρόσωπα όργανα τα οποία όμως έχουν διαφορετικές αρμοδιότητες και ονομασίες από τα γαλλικά.**

Πανεπιστήμια

Στην περίπτωση των Πανεπιστημίων τα όργανα αυτά είναι:

- Ο πρύτανης

Ο πρύτανης έχει καθήκοντα συντονιστικά και διοικητικά. Υπό αυτή την έννοια **οι αρμοδιότητες του πρύτανη είναι αντίστοιχες του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου στα γαλλικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.** Ωστόσο, **ο τρόπος εκλογής του πρύτανη (και των αντιπρυτάνεων) είναι διαφορετικός από τον τρόπο εκλογής του προέδρου των γαλλικών πανεπιστημίων,** όπως θα δούμε στη συνέχεια.

- Το πρυτανικό συμβούλιο

Αποτελείται από τον πρύτανη, τους αντιπρυτάνεις, έναν εκπρόσωπο των φοιτητών (ο οποίος υποδεικνύεται από το σύνολο και μεταξύ των φοιτητών που συμμετέχουν στη Σύγκλητο) και τον προϊστάμενο γραμματείας του ιδρύματος.

Οι αρμοδιότητες του πρυτανικού συμβουλίου είναι διοικητικές, οικονομικές και επιστημονικές. Επιπλέον, αποφασίζει ποιες θα είναι οι αρμοδιότητες των αντιπρυτάνεων.

- Η Σύγκλητος

Αποτελείται από τον πρύτανη, τους αντιπρυτάνεις, τους κοσμήτορες των σχολών, τους προέδρους των τμημάτων, έναν εκπρόσωπο των φοιτητών από κάθε τμήμα, δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και ειδικών μεταπτυχιακών υποτρόφων, έναν εκπρόσωπο των βοηθών-επιμελητών-επιστημονικών συνεργατών, έναν εκπρόσωπο του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (ΕΕΠ), έναν εκπρόσωπο του ειδικού διοικητικού τεχνικού προσωπικού (ΕΔΤΠ) και έναν εκπρόσωπο του διοικητικού προσωπικού. Στη Σύγκλητο συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι των αναπληρωτών καθηγητών, των επίκουρων καθηγητών και των λεκτόρων.³⁷

Οι αρμοδιότητες της Συγκλήτου είναι διοικητικού αλλά και επιστημονικού χαρακτήρα καθώς καθορίζει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του ιδρύματος. Επίσης, ρυθμίζει θέματα οικονομικά όπως η κατάρτιση του προϋπολογισμού του ιδρύματος και διαχειρίζεται την περιουσία του. Μπορεί, εφόσον το αποφασίσει, να εκχωρήσει κάποιες από τις αρμοδιότητές της στο πρυτανικό συμβούλιο ή σε άλλα πανεπιστημιακά όργανα.

³⁷ Άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2083/1992.

Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα και ΑΣΠΑΙΤΕ

Στην περίπτωση των ΤΕΙ τα όργανα αυτά είναι:

- Ο πρόεδρος

Ο πρόεδρος έχει καθήκοντα συντονιστικά και διοικητικά. Υπό αυτή την έννοια **οι αρμοδιότητες του προέδρου είναι αντίστοιχες του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου στα γαλλικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα**. Ωστόσο, **ο τρόπος εκλογής του προέδρου (και των αντιπροέδρων) είναι διαφορετικός από τον τρόπο εκλογής του προέδρου των γαλλικών πανεπιστημίων**, όπως θα δούμε στη συνέχεια.

- Ο αντιπρόεδρος
- Η συνέλευση

Η συνέλευση απαρτίζεται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του ΤΕΙ, τους διευθυντές των σχολών, από έναν εκπρόσωπο του ΕΠ ή του ΕΔΙΠ κάθε τμήματος, έναν εκπρόσωπο του ΕΤΠ του ΤΕΙ, έναν εκπρόσωπο του ΔΠ του ΤΕΙ έναν εκπρόσωπο του ΕΤΠ του ΤΕΙ και εκπροσώπους των σπουδαστών (σε αριθμό ίσο προς το 50% του αριθμού των υπόλοιπων μελών της συνέλευσης).

Οι αρμοδιότητες της συνέλευσης είναι διοικητικές, οικονομικές και επιστημονικές.

- Το συμβούλιο

Το συμβούλιο απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, τους διευθυντές των σχολών και έναν εκπρόσωπο των σπουδαστών. Στο συμβούλιο μετέχει και ο γενικός γραμματέας του ΤΕΙ αλλά έχει δικαίωμα ψήφου μόνο επί θεμάτων των υπηρεσιών που προΐστανται.

Οι συμμετέχοντες σε όλα τα προαναφερθέντα όργανα των πανεπιστημίων και ΤΕΙ είναι αποκλειστικά μέλη της κοινότητας του συγκεκριμένου ιδρύματος. Στην Ελλάδα, σε αντίθεση με τη Γαλλία, δεν υπάρχει συμμετοχή εξωτερικών προσωπικοτήτων σε καμία βαθμίδα διοίκησης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Τα προαναφερθέντα συλλογικά όργανα διοίκησης των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ έχουν αρμοδιότητες που στο γαλλικό σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης επιμερίζονται στα τρία κεντρικά συμβούλια: α) το διοικητικό, β) το επιστημονικό και γ) το συμβούλιο σπουδών και πανεπιστημιακής ζωής, **χωρίς όμως να υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των οργάνων του ενός συστήματος με το άλλο.**

Στον ακόλουθο πίνακα φαίνονται οι διαφορές στον τρόπο εκλογής³⁸ των αρχών διοίκησης των ελληνικών πανεπιστημίων και ΤΕΙ σε αντιδιαστολή με τον τρόπο εκλογής του προέδρου των γαλλικών πανεπιστημίων:

³⁸ Άρθρο 67 Π.Δ.160

	Ελλάδα	Γαλλία
	Πανεπιστήμια: πρύτανης και αντιπρυτάνεις ΤΕΙ: πρόεδρος και αντιπρόεδροι	Πρόεδρος
Εκλέγεται από:	το εκλεκτορικό σώμα	τα εκλεγμένα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ³⁹
Σύσταση εκλεκτορικού	<ul style="list-style-type: none"> το σύνολο των μελών Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) ή Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΠ) του ιδρύματος⁴⁰ 	<ul style="list-style-type: none"> 8-14 αντιπρόσωποι των καθηγητών-ερευνητών και του σχετικού προσωπικού
	<ul style="list-style-type: none"> το σύνολο των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και των μεταπτυχιακών φοιτητών του ιδρύματος⁴¹ 	<ul style="list-style-type: none"> 3 έως 5 αντιπρόσωποι φοιτητών και ατόμων που μετέχουν της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και είναι εγγεγραμμένοι στο ίδρυμα
	<ul style="list-style-type: none"> το Ειδικό Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ) ή Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΙΠ) και Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (ΕΤΕΠ) ή Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (ΕΤΠ)⁴² 	<ul style="list-style-type: none"> 2 ή 3 αντιπρόσωποι του προσωπικού των μηχανικών, των διοικητικών, των τεχνικών και των βιβλιοθηκών που είναι εν ενεργεία στο ίδρυμα,
	Καμία συμμετοχή από εξωτερικές προσωπικότητες	7 ή 8 προσωπικότητες που δεν ανήκουν στο ίδρυμα (εξωτερικές)

Πίνακας 1: Διαφορές στην εκλογή των μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ελλάδας και της Γαλλίας.

Προσωπικό

Στην Ελλάδα το εκπαιδευτικό προσωπικό διακρίνεται σε δύο κατηγορίες ανάλογα με το αν κατέχει ή μη διδακτορικό τίτλο.

Πανεπιστήμια⁴³

Στην κατηγορία των κατόχων διδακτορικού τίτλου ανήκει το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό (ΔΕΠ) που υποδιαιρείται σε:

- Καθηγητές,

³⁹ Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από 20 έως 30 άτομα.

⁴⁰ Συμμετοχή σε ποσοστό 50% επί του συνόλου των ψήφων.

⁴¹ Συμμετοχή σε ποσοστό 40% επί του συνόλου των ψήφων.

⁴² Συμμετοχή σε ποσοστό 10% επί του συνόλου των ψήφων.

⁴³ Στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο το διδακτικό προσωπικό το απαρτίζουν μέλη ΔΕΠ και μέλη ΣΕΠ (Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό).

- Αναπληρωτές Καθηγητές,
- Επίκουρους Καθηγητές,
- Λέκτορες.

Όσοι δεν έχουν διδακτορικό υποκατηγοριοποιούνται σε:

- Βοηθούς,
- Επιστημονικούς συνεργάτες,
- Ειδικό Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ).

Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα και ΑΣΠΑΙΤΕ

Το διδακτικό προσωπικό υποδιαιρείται σε:

- Καθηγητές,
- Αναπληρωτές καθηγητές,
- Επίκουρους καθηγητές,
- Καθηγητές εφαρμογών,
- Επιστημονικούς συνεργάτες (αντίστοιχο έργο με τους επίκουρους καθηγητές),
- Εργαστηριακούς συνεργάτες (αντίστοιχο έργο με τους καθηγητές εφαρμογών).

Στατιστικά

Όσον αφορά το ακαδημαϊκό έτος 2008/2009, η κατανομή των φοιτητών ήταν η ακόλουθη:

τύπος ιδρύματος	σύνολο φοιτητών
Πανεπιστήμια	336.490
ΤΕΙ	226.800
Σύνολο	563.290

Το ποσοστό των φοιτητών/σπουδαστών που έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια των σπουδών τους είναι μεγαλύτερο του 42%.

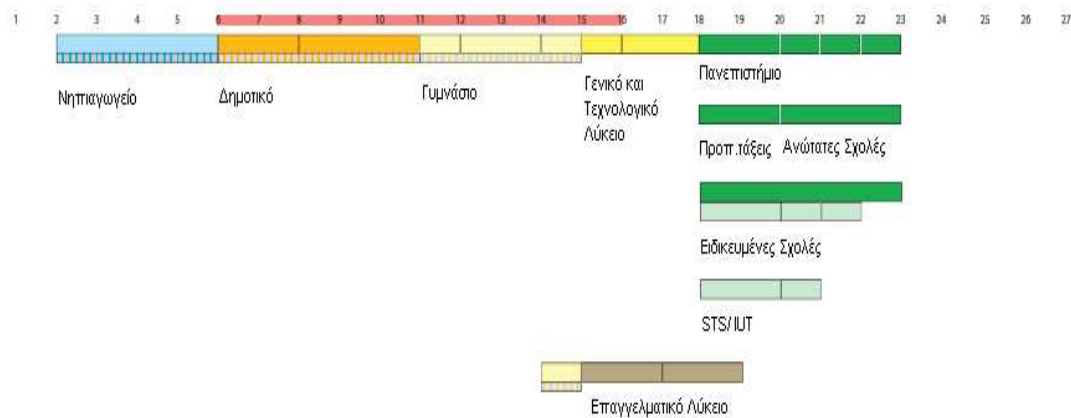
Αντίστοιχα για το προσωπικό⁴⁴ της ανώτατης εκπαίδευσης κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008/2009 ισχύουν τα ακόλουθα: 13.058 είναι το σύνολο του προσωπικού στα πανεπιστήμια και 10.882 στα ΤΕΙ.

Τα μεγέθη είναι μη συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα στατιστικά του γαλλικού συστήματος λόγω του διαφορετικού μεγέθους των δύο χωρών, της προσέλκυσης ξένων φοιτητών στα γαλλικά ιδρύματα και τέλος της προσαύξησης του αριθμού των φοιτητών των ελληνικών ιδρυμάτων από όσους έχουν υπερβεί τη διάρκεια σπουδών τους.

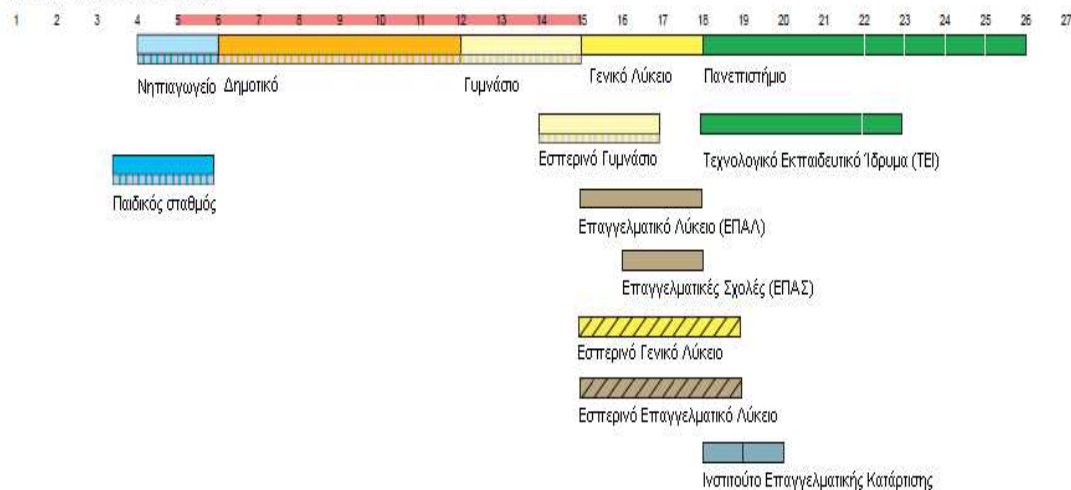
⁴⁴ Συμπεριλαμβάνεται και το λοιπό προσωπικό (διοικητικό κ.α.)

Παράρτημα Ι: Διάρθρωση εκπαιδευτικών συστημάτων Ελλάδας και Γαλλίας σύμφωνα με τη Διεθνή Πρότυπη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης (ISCED, International Standard Classification of Education)⁴⁵

Γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα

Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα

	Προσχολική εκπαίδευση – ISCED 0 (για την οποία το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δεν είναι αρμόδιο)		Κατώτερη Γενική δευτεροβάθμια – ISCED 2 (συμπεριλαμβανομένης της προ-επαγγελματικής)	Τριτοβάθμια εκπαίδευση		ISCED 5A
	Προσχολική εκπαίδευση – ISCED 0 (για την οποία το Υπουργείο είναι αρμόδιο)		Κατώτερη Επαγγελματική δευτεροβάθμια – ISCED 2			ISCED 5B
	Πρωτοβάθμια – ISCED 1		Ανώτερη Γενική δευτεροβάθμια – ISCED 3	} υποχρεωτική εκπαίδευση		Πλήρους
	Ενιαία δομή (καμία θεσμική διάκριση μεταξύ ISCED 1 και 2)		Ανώτερη Επαγγελματική δευτεροβάθμια – ISCED 3			Μερικής
	Μετα-δευτεροβάθμια μη-τριτοβάθμια – ISCED 4		Εσπερινό Γενικό Λύκειο	} Σπουδές στο εξωτερικό		Επιπλέον έτος
	Προγράμματα σπουδών μερικής φοίτησης ή συνδυασμός σχολείου και εργασιακής εμπειρίας		Εσπερινό Επαγγελματικό Λύκειο			

-/n/- υποχρεωτική εργασιακή εμπειρία + διάρκεια Αντιστοιχία με τα επίπεδα ISCED: ISCED 0 ISCED 1 ISCED 2

⁴⁵ Έχει δημιουργηθεί από την UNESCO για την ταξινόμηση και το χαρακτηρισμό των βαθμίδων της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών συστημάτων.

Παράρτημα II: Διαφορές στα συστήματα ανώτατης εκπαίδευσης Ελλάδας και Γαλλίας - συγκεντρωτικός πίνακας

	Ε λ λ ά δ α		Γ α λ λ ί α ⁴⁶
Υποχρεωτική εκπαίδευση	5-15		6-16
• Πρωτοβάθμια	Νηπιαγωγείο (5-6) Δημοτικό (6-12)		Νηπιαγωγείο (2-6) Δημοτικό (6-11)
• Κατώτερη δευτεροβάθμια	Γυμνάσιο (12-15)		Γυμνάσιο (11-15)
• Ανώτερη δευτεροβάθμια	<ul style="list-style-type: none"> ο γενικό λύκειο (15-18) ο επαγγελματικό λύκειο (15-18) ο επαγγελματικές σχολές (16-18) 		<ul style="list-style-type: none"> ο γενικό και τεχνολογικό λύκειο (15-18) ο επαγγελματικό λύκειο (15-17/18)
• Μετα-δευτεροβάθμια	ο ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης (18+)		
• Ανώτατη	Δημόσια		Δημόσια και Ιδιωτική
Τύποι ιδρυμάτων	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πανεπιστήμια 2. Πολυτεχνεία 3. Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών 4. Διεθνές Πανεπιστήμιο 5. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 6. Εκκλησιαστικές Ακαδημίες 7. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα 8. Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ) 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ιδρύματα με χαρακτήρα επιστημονικό, πολιτιστικό και επαγγελματικό 2. Ιδρύματα με χαρακτήρα διοικητικό 3. Ιδιωτικά ινστιτούτα και σχολές
Τύποι προγραμμάτων σπουδών	<ul style="list-style-type: none"> • Πανεπιστημιακή εκπαίδευση • Τεχνολογική εκπαίδευση 		<ul style="list-style-type: none"> • Πανεπιστημιακή εκπαίδευση • Προπαρασκευαστικές τάξεις για τις Ανώτατες Σχολές • Ανώτατες και ειδικευμένες σχολές • τμήματα Ανώτερων Τεχνικών
Κριτήρια εισαγωγής	<ul style="list-style-type: none"> • Με εξετάσεις (κοινός τρόπος για όλα τα ιδρύματα) • Καθ' υπέρβαση (για κάποιες ειδικές κατηγορίες) 		<ul style="list-style-type: none"> • Άμεσα • Με επιλογή • Με εξετάσεις (ανάλογα με τον τύπο προγράμματος σπουδών)
Διάρθρωση σπουδών-επίπεδα	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πτυχίο 2. Μεταπτυχιακό 3. Διδακτορικό 		
Φοιτητικές Παροχές	<p>διευκολύνσεις υπό τη μορφή επιδομάτων, στέγασης σε εστίες, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κτλ.</p>		
Διοίκηση	<u>Πανεπιστήμια:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Πρύτανης, • Πρυτανικό συμβούλιο, • Σύγκλητος. 	<u>ΤΕΙ:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόεδρος, • Αντιπρόεδρος, • Συνέλευση, • Συμβούλιο. 	<ul style="list-style-type: none"> • πρόεδρος του πανεπιστημίου, • συμβούλιο διοίκησης • επιστημονικό συμβούλιο και το συμβούλιο σπουδών και πανεπιστημιακής ζωής <p>* (εξαιρούνται τα ιδιωτικά ιδρύματα)</p>

⁴⁶ Για λόγους οικονομίας χώρου οι διάφοροι όροι και ονομασίες που αναφέρονται στο γαλλικό σύστημα εκπαίδευσης παρατίθενται μόνο στην ελληνική.

<p>Προσωπικό</p>	<p><u>Πανεπιστήμια:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Καθηγητές, • Αναπληρωτές Καθηγητές, • Επίκουροι Καθηγητές, • Λέκτορες • Βοηθοί, • Επιστημονικοί συνεργάτες, • Ειδικό Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ) 	<p><u>ΤΕΙ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Καθηγητές, • Αναπληρωτές καθηγητές, • Επίκουροι καθηγητές, • Καθηγητές εφαρμογών, • Επιστημονικοί συνεργάτες (αντίστοιχο έργο με τους επίκουρους καθηγητές), • Εργαστηριακοί συνεργάτες (αντίστοιχο έργο με τους καθηγητές εφαρμογών). 	<p>1. ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ-ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. καθηγητές πανεπιστημίων, 1.2. επίκουροι καθηγητές, 1.3. βοηθοί καθηγητές, 1.4. βοηθοί , <p>2. ΛΟΙΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Διδακτικό προσωπικό της δευτεροβάθμιας (αποσπασμένο) στην τριτοβάθμια 2.2. Έκτακτο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό 2.3. Εκπαιδευτές 2.4. Βοηθοί 2.5. Λοιπό βοηθητικό προσωπικό 2.6. Διάφοροι βοηθοί με σύμβαση ορισμένου χρόνου <p>* (εξαιρούνται τα ιδιωτικά ιδρύματα)</p>
------------------	---	--	--

Παράρτημα III: κατάλογος ιδρυμάτων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης

Πανεπιστήμια

1. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
2. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
3. Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
4. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
5. Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών
6. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
7. Πανεπιστήμιο Πειραιώς
8. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
9. Πανεπιστήμιο Πατρών
10. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
11. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
12. Πανεπιστήμιο Κρήτης
13. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
14. Ιόνιο Πανεπιστήμιο
15. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
16. Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
17. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
18. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
19. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
20. Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας
21. Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας
22. Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, ΔΙΠΑΕ (μόνο μεταπτυχιακά προγράμματα)

Πολυτεχνεία

1. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
2. Πολυτεχνείο Κρήτης

Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες

1. Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνών
2. Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης
3. Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης
4. Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Βελλάς Ιωαννίνων

Παράρτημα IV: κατάλογος ιδρυμάτων τεχνολογικής εκπαίδευσης

1. ΤΕΙ Αθήνας
2. ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας
3. ΤΕΙ Ηπείρου
4. Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
5. ΤΕΙ Ιονίων Νήσων
6. ΤΕΙ Καβάλας
7. ΤΕΙ Καλαμάτας
8. ΤΕΙ Κρήτης
9. ΤΕΙ Λαμίας
10. ΤΕΙ Λάρισας
11. ΤΕΙ Μεσολογγίου
12. ΤΕΙ Πάτρας
13. ΤΕΙ Πειραιά
14. ΤΕΙ Σερρών
15. ΤΕΙ Χαλκίδας
16. Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ)

Παράρτημα V: μονοπρόσωπα και συλλογικά όργανα διοίκησης των ελληνικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

Παρατίθεται το σύνολο των οργάνων, συλλογικών και μονοπρόσωπων που έχουν διοικητικά καθήκοντα στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας⁴⁷.

Πανεπιστήμια

Συλλογικά όργανα

- η Σύγκλητος⁴⁸ και η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης⁴⁹,
- το Πρυτανικό Συμβούλιο⁵⁰,
- η Γενική Συνέλευση Σχολής⁵¹,
- η Κοσμητεία⁵²,
- η Γενική Συνέλευση⁵³ και η Γενική Συνέλευση ειδικής σύνθεσης⁵⁴ Τμήματος,
- το Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος⁵⁵,
- η Γενική Συνέλευση Τομέα⁵⁶,
- η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή⁵⁷,
- η Συντονιστική Επιτροπή του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών⁵⁸ και
- το συντονιστικό όργανο σε περίπτωση κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών ΑΕΙ⁵⁹.

Μονοπρόσωπα όργανα

- ο Πρύτανης⁶⁰,
- οι Αντιπρυτάνεις⁶¹,
- ο Γραμματέας⁶²,
- οι Κοσμήτορες Σχολών⁶³,
- οι Πρόεδροι Τμημάτων⁶⁴,

⁴⁷ Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 160, *Πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Α.Ε.Ι.*, 3 Νοεμβρίου 2008.

⁴⁸ Άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2083/1992.

⁴⁹ Άρθρο 2 περ. α' του ν. 3685/2008, Α' 148.

⁵⁰ Άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2083/1992.

⁵¹ Άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1268/1982.

⁵² Άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1268/1982.

⁵³ Άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1268/1982.

⁵⁴ Άρθρο 2 περ. β' του ν. 3685/2008.

⁵⁵ Άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1268/1982.

⁵⁶ Άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1268/1982.

⁵⁷ Άρθρο 2 περ. β' του ν. 3685/2008.

⁵⁸ Άρθρο 2 περ. γ' του ν. 3685/2008.

⁵⁹ Άρθρο 10 παρ. 1β του ν. 3685/2008.

⁶⁰ Άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2083/1992.

⁶¹ Άρθρο 3 παρ. 1στ του ν. 2083/1992, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 3027/2002, Α' 152.

⁶² Άρθρο 6 του ν. 3549/2007.

⁶³ Άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1268/1982.

- οι Διευθυντές Τομέων⁶⁵, Εργαστηρίων, Κλινικών, Μουσείων κ.ά.⁶⁶,
- ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών⁶⁷,
- οι Σύμβουλοι Σπουδών Σχολών ή Τμημάτων⁶⁸ και
- οι Συντονιστές Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων του Πανεπιστημίου και των Σχολών ή Τμημάτων του⁶⁹.

Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα και ΑΣΠΑΙΤΕ

Συλλογικά όργανα

- η Συνέλευση⁷⁰ και η Συνέλευση ειδικής σύνθεσης⁷¹,
- το Συμβούλιο⁷²,
- το Συμβούλιο Σχολής⁷³,
- η Γενική Συνέλευση Τμήματος ή Κέντρου Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής (ΚΞΓΦΑ)⁷⁴ και η Γενική Συνέλευση ειδικής σύνθεσης Τμήματος⁷⁵,
- το Συμβούλιο Τμήματος ή ΚΞΓΦΑ⁷⁶,
- η Γενική Συνέλευση Τομέα⁷⁷,
- η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή⁷⁸,
- η Συντονιστική Επιτροπή του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών⁷⁹ και
- το συντονιστικό όργανο σε περίπτωση κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών ΑΕΙ⁸⁰.

Μονοπρόσωπα όργανα

- ο Πρόεδρος⁸¹,
- οι Αντιπρόεδροι⁸²,
- ο Γραμματέας⁸³,

⁶⁴ Άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1268/1982.

⁶⁵ Άρθρο 9 παρ. 1 ν. 1268/1982.

⁶⁶ Άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 1268/1982, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 79 παρ. 3 του ν. 1566/1985, Α' 167.

⁶⁷ Άρθρο 2 περ. δ' του ν. 3685/2008.

⁶⁸ Άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3549/2007.

⁶⁹ Άρθρο 5 παρ. 1 της Φ5/89656/Β3/2007 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων», Β' 1466.

⁷⁰ Άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁷¹ Άρθρο 2 περ. α' του ν. 3685/2008.

⁷² Άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁷³ Άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁷⁴ Άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁷⁵ Άρθρο 2 περ. β' του ν. 3685/2008.

⁷⁶ Άρθρο 9 παρ.1 του ν. 1404/1983.

⁷⁷ Άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁷⁸ Άρθρο 2 περ. β' του ν. 3685/2008.

⁷⁹ Άρθρο 2 περ. γ' του ν. 3685/2008.

⁸⁰ Άρθρο 10 παρ. 1β του ν. 3685/2008.

⁸¹ Άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁸² Άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

- οι Διευθυντές Σχολών⁸⁴,
- οι Διευθυντές Παραρτημάτων⁸⁵,
- οι Προϊστάμενοι Τμημάτων ή Διευθυντές ΚΕΓΦΑ⁸⁶,
- οι Υπεύθυνοι Τομέων ή Εργαστηρίων⁸⁷,
- Οι Σύμβουλοι Σπουδών Σχολών ή Τμημάτων⁸⁸,
- Οι Συντονιστές Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων του ΤΕΙ ή της ΑΣΠΑΙΤΕ και των Σχολών ή Τμημάτων τους⁸⁹ και
- ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών⁹⁰.

⁸³ Άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3549/2007.

⁸⁴ Άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁸⁵ Άρθρο 5 παρ. 6 σε συνδυασμό με τα άρθρα 10 παρ. 1 και 9 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁸⁶ Άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁸⁷ Άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 1404/1983.

⁸⁸ Άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3549/2007.

⁸⁹ Άρθρο 5 παρ. 1 της Φ5/89656/Β3/2007 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων».

⁹⁰ Άρθρο 2 περ. δ' του ν. 3685/2008.

Παράρτημα VI: ακρωνύμια

Ακρωνύμιο	Ανάλυση ακρωνυμίου
BTS	Brevet de Technicien Supérieur
ISCED	International Standard Classification of Education
ΑΕΙ	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΑΣΕΙ	Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΑΣΚΤ	Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
ΑΣΠΑΙΤΕ	Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
ΓΓΕΤ	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
ΔΕΠ	Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό
ΔΙΠΑΕ	Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος
ΔΟΑΤΑΠ	Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης
ΕΔΙΠ	Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό
ΕΔΤΠ	Ειδικό Διοικητικό Τεχνικό Προσωπικό
ΕΕΔΙΠ	Ειδικό Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό
ΕΙΝ	Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας
ΕΚΕΠ	Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού
ΕΠ	Εκπαιδευτικού Προσωπικού
ΕΠΑΛ	Επαγγελματικό Λύκειο
ΕΠΑΣ	Επαγγελματική Σχολή
ΕΣΥΠ	Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας
ΕΤΕΠ	Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό
ΙΕΚ	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΙΚΥ	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
ΚΕΕ	Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας
ΚΕΕ	Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας

ΚΕΓΦΑ	Κέντρου Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΠΙ	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
ΣΑΠΕ	Συμβούλιο Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης
ΣΑΤΕ	Συμβούλιο Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
ΣΕΠ	Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό
ΣΠΔΕ	Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
ΤΕΙ	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Βιβλιογραφία

- Eurydice: *National system overviews on education systems in Europe and ongoing reforms*, 2010 edition, GREECE
- Eurydice: *Δομές Συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Ευρώπη*, Ελλάδα 2009/2010
- Eurydice: *Οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα*, 2008/09
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 2916, *Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής*, 11 Ιουνίου 2001.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3450, *Αναβάθμιση και αναδιάρθρωση της ναυτικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις*, 30 Μαρτίου 2006.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3549, *Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων*, 20 Μαρτίου 2007.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3432, *Δομή και λειτουργία της Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης*, 3 Φεβρουαρίου 2006.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3255, *Ρυθμίσεις θεμάτων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων*, 22 Ιουλίου 2004.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 1268, *Για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων*, 16 Ιουλίου 1982.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 160, *Πρότυπος Γενικός Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Α.Ε.Ι.*, 3 Νοεμβρίου 2008.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 2083, *Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης*, 21 Σεπτεμβρίου 1992.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3404, *Ρύθμιση θεμάτων του Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις*, 17 Οκτωβρίου 2005.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3187, *Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ)*, 7 Οκτωβρίου 2003.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3391, *Διεθνές πανεπιστήμιο της Ελλάδος και άλλες διατάξεις*, 4 Οκτωβρίου 2005.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, ΝΟΜΟΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 3374, *Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων – Παράρτημα διπλώματος*, 2 Αυγούστου 2005.
- Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Διεύθυνση Οργάνωσης & Διεξαγωγής Εξετάσεων, *Γενικό λύκειο: Σύστημα πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση, Ενημερωτικό φυλλάδιο, Πανελλαδικές εξετάσεις 2010*.